

de patiënten te zamen leven vaak zeer beperkt, de latrines gemeenschappelijk, en zijn velen dezer patiënten niet alleen psychisch maar ook physisch verzwakt en bieden dus minder weerstand tegen ziektewekkende invloeden dan anderen aan.

Men zal dus wèl doen in deze gestichten vooral er op toe te zien, dat alle eischen der hygiëne, zoo wat ruimte, als ventilatie, vuilafvoer, reinheid, drinkwatervoorziening enz. betreft, streng worden nageleefd en er zich op voor te bereiden bij de eerste twijfelachtige gevallen een volleerd bacterioloog bij de hand te hebben om den aard der ziekte te herkennen, zoo mede alles wat tot afzondering van de zieken en van de verdachten, ieder afzonderlijk, en tot ontsmetting der faecaliën der verpleegden vóór deze worden afgevoerd, noodzakelijk is.

Men bedenke daarbij, dat het hier niet alleen de gestichtsbevolking, maar ook de omgeving geldt, vooral bedenke men, dat daar, waar helaas zoovele onzer gestichten nog in de meest bevolkte achterbuurten onzer steden liggen. Van uit Nietleben toch werden de lager aan de Saale gelegen dorpen, van uit Nanterre de Seine-dorpen beneden Nanterre besmet.

Dresden, 7 April.

RUYSCH.

INGEZONDEN.

VOORSTEL 4 VAN DE AFDEELING SCHIEDAM EN OMSTREKEN.

Uit het ingezonden stukje van collega ENDTZ, *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, blz. 650, destilleer ik de gevolgtrekking, dat de Schrijver is een jeugdig medicus met een warm hart voor zijn medemenschen en een optimistische levensbeschouwing, waarmede ik hem hartelijk gelukwensch. Het spijt me daarom, dat ik een kort waarschuwend woord tegen genoemd voorstel meen te moeten uitbrengen. Het zij verre, dat ik „oude koeien uit de „sloot wil halen”, doch aan ieder meêlievend lid onzer Maatschappij moet het bekend zijn, dat de verbindende schakels dier vereeniging niet zoo hecht meer samenhangen, als dit wel vóór eenige jaren het geval was, toen de zon, steeds onbewolkt, haar stralen over ons uitgoot. Wordt nu door het aannemen van dit voorstel een willekeurige, hoofdelijke omslag over de leden ingevoerd, dan vrees ik, dat niet alleen vele leden, maar zelfs eenige Afdeelingen dezen steen des aanstoots zullen opnemen en voor hun lidmaatschap bedanken, dan zou het „graviora quaedum remedia quam periculis” helaas bewaarheid worden.

Bovendien wensch ik, op gevaar af beschuldigd te worden van grof materialisme, er ernstig op te wijzen, dat de financiëele toestand der medici, zeker althans op het platteland in het Noorden, aanmerkelijk slechter is, dan bijv. voor tien jaren; menig huisvader ziet nu reeds tegen de *zekere* contributie op — doch kan ze willekeurig verhoogd worden . . . dan zie ik de toekomst donker in. Sapiienti sat.

Nieuweschans, 1 Mei 1893.

A. W. TRESLING.